

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, Iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quæst. 3. Vtrùm de facto Deus ante præuisa merita eligat Prædestinatos
ad gloriam: vel tantùm post illa præuisa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

uidentia, qua Deus homini conferat auxilia efficiacia ad merendum, adeoque & ipsa merita, alias digna gloria, ex alio motiuo, quam conferendi gloriam in eorum premium, sed praescindendo ab hoc fine: & nihilominus postea prauidens talia merita morte consummata decernat in eorum premium gloriam conferre. Quae prouidentia, licet eisdem sortiretur effectus, quos de facto sortitur praedestinatio; loquendo rigorose praedestinatio talis hominis ad gloriam non diceretur: quia non esset destinatio, seu ordinatio eius, siue operum eius ad gloriam tanquam ad finem. Eatenus tamen nihilominus dici posset praedestinatio, quatenus esset prouidentia connexa cum gloria. Quia non posset Deus talia auxilia conferre, nisi praesente scientia media de coniunctione eorum cum gloria, iuxta doctrinam statutam disput. 38. quaest. 2. nec posset non connecti cum gloria coniunctum ex decreto collatiuo; & ex tali scientia iuxta dicta num. praeced.

QVAESTIO III.

Verum de facto Deus ante prauiſa merita eligat Praedestinos ad gloriam: vel tantum post illa prauiſa.

72 **S**tatuta vtriusque electionis possibilitate, compositaque cum prouidentia, quam Deus de presenti habet, restat modò examinandum, quanam eorum de facto detur. Sententias, & Auctores dedimus supra quaest. 1. à num. 2.

Propositio 1.

73 **D**eus de facto ante prauiſa merita eligat Praedestinos ad gloriam.

Inclino in hanc propositionem tanquam in longè probabiliorem oppositam, cum propter maius pondus auctoritatis, quae in quaestionibus de facto magni facienda est, tum propter vrgentiora argumenta, quae pro se habet, petita ab Scriptura, à Patribus, & à ratione. Primum desumitur ex loco illo Pauli ad Roman. 9. in hac materia celeberrimo. Cum enim nondum nati fuissent, aut aliud boni egissent, aut mali (vi secundum electionem propositum Dei maneret) non ex operibus, sed ex vocante dictum est ei; quia maior seruiet minori. Sicut scriptum est. Iacob dilexi, Esau autem odio habui. Vbi Paulus exemplo electionis Iacob praesertim ad bona tantum temporalia, siue etiam ad aeterna (in quo sunt diuersa opiniones) probare intendit, electionem Praedestinatorum praesertim merè gratuitam esse, factamque non ex operibus, sed ex solà misericordia Dei, ut patet ex toto contextu; & est certum secundum fidem. Vnde Augustinus passim ad id ipsum probandum vtitur hoc testimonio Apostoli. Esse autem hic sermonem non solum de electione ad gratiam Praedestinatorum propriam, ut volunt Aduersarij, sed etiam de praeselectione ad gloriam ante prauiſa merita, imprimis indicant illa verba, (vi secundum electionem propositum Dei maneret). Deinde colligitur quia terra promissionis, ad quam electus est Ia-

cob, reprobato Esau, figura erat gloriae Caestis. Praeterea; quia, cum collegisset Paulus. Igitur non volentis, neque currentis, sed miserentis est Dei. Idque probatet exemplo figuli potentis pro suo arbitratu, ex eadem massa facere aliud quidem vas in honorem, aliud verò in contumeliam. Subdit. Quod si Deus volens ostendere iram, & notam facere potentiam suam, sustinuit in multa patientia vasa ira apta in interitum, ut ostenderet diuitias gloriae suae in vasa misericordiae, quae preparauit in gloriam. id est, praedestinavit, seu praeelegit. Cum tamen de vasis irae tantum dicat, sustinuit.

Secundo arguitur ex illis verbis Lucae 12. 74. Nolite timere pusillus grex; quia complacuit Patri vestro, dare vobis Regnum. Vbi Maldonatus ait. Quod ab omnibus hoc loco est obseruatum, verum est, significari hic, regnum caelorum gratuità Dei voluntate, benignitateque esse nobis praedestinatum; nempe sine meritis nostris, ut statim addit. Quo sensu de Praedestinis ad gloriam interpretantur hunc locum Beda, & Cyrillus apud S. Tho. in carena, Theophylactus, Albertus magnus, S. Bonaventura, Hugo Card. Nicolaus de Lyra, Dionys. Carth. Bellarm. Ioan. Cagen. Ioan. Alboreus, Toletus, Saa, Barrad. Iansen. in Concord. cap. 82. relati à Fasolo 1. par. quaest. 23. art. 1. dub. 3. n. 58. Quamquam enim relata verba alias interpretationes patiantur: haec grauate, & multitudinè Interpretum videtur praefenda.

Tertiò arguitur ex illo Actuum 13. 48. crediderunt, quotquot erant praedestinati ad vitam aeternam; Id est, praedestiniti, ut ait Chryl. Homil. 30. in Acta. Quem locum, probat Lorinus, intelligendum esse de praedestimatione Dei grati omnino eligentis ad vitam aeternam. Id quod verba ipsa satis indicant; dum pro causa fidei assignatur praedestinatio in vitam aeternam; quasi praeselectio Praedestinatorum ad vitam aeternam. prius fuerit in mente diuinà, quam voluntas dandi eis donum fidei. Audi Augustinum lib. de Praedest. Sancto. cap. 20. subiungentem ad verba Scripturae relata. Quibus ostenditur Deus ad regnum etiam caelorum, & ad vitam aeternam parare, & conuereere hominum voluntates. Vtique ad vitam aeternam praesentem efficaciter, ut ex contextu colligitur; & ex cap. 6. de Corrupt. & gratia, ubi eadem versat August. Acto. verba.

Quartiò arguitur ex verbis illis Christi Domini Math. 24. Et, nisi breuiari fuissent dies illi, non feret salua omnis caro; sed propter electos breuiabuntur dies illi. Vbi nomine electorum non possunt non intelligi electi ad gloriam antecedenter ad merita, & cetera media gratiae; quandoquidem vnum ex medijs erit breuiare dies illos pro nos periculis. Quod tamen propter electos factum dicitur, atque ad deò post eorum electionem decretam tanquam medium proportionatum ad finem, ad quem sunt electi.

Quinto arguitur ex illis verbis Ioan. 6. Haec est autem voluntas eius, qui misit me, Patris, ut omne, quod dedit mihi, non perdam ex eo, sed resuscitem illud in nouissimo die. Quasi dicat, ut sumi potest ex August. tract. 25. in Ioan. Quos per aeternam electionem mihi velut proprium peculium consignauit Pater, eos media doctrinà, & gratià dirigam, ut, ad quam praedestinati sunt gloriam, eam denique resuscitati consequantur. Vbi rursus aeterna electio, & praedestinatio superponitur ad voluntatem mediatorum. Id quod etiam significant illa verba Ioan. 10. Vos non creditis, qui

quia non estis ex ouibus meis : oues mea uocem meam audiant . Vbi obediens causa assignatur conscriptio inter oues Christi , siue prædestinatio ad gloriam , ut August. ibid. & Beda intelligunt . Idem significant illa uerba Ioan. 17. Non pro mundo rogo , sed pro his , quos dedisti mihi : quia tui sunt : nimirum electio æternâ . Quandoquidem hoc medium orationis Christi ipsam supponit electionem . Quæ subinde non potest non esse electio ad gloriam tanquam ad finem antecedentem media gratiæ . In quem eundem sensum ponderandus est locus ille 1. Ioan. 2. Ex nobis prodierunt : sed non erant ex nobis : nam , si fuissent ex nobis , permanissent utique nobiscum . Ad quem locum August. lib. de Dono perleu. cap. 8. ait . Non erant ex eis : quia non erant secundum propositum uocati , non erant in Christo electi aut constitutionem mundi : non erant in eo sortem consequuti : non erant prædestinati secundum propositum eius , qui uniuersa operatur : nam si hoc essent , ex illis essent , & cum illis sine dubitatione mansissent . Utique accepto dono perseuerantiæ , de quo ibi agit Augustinus . Igitur causa conferendi , atque adeo etiam decernendi hoc donum , quod est potissimum salutis medium , ipsius salutis prædestinatio est : atque adeo hæc omne meritum , omneque donum gratiæ antecedit . Adde præterea illud Pauli ad Rom. 8. Scimus , quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum ijs , qui secundum propositum uocati sunt sancti . Nimirum quia sunt prædestinati . Subdit enim . Nam quos præsciuit , & prædestinauit conformes fieri imaginis filij sui (utique non solum in uitâ , sed etiam in gloria iuxta illud 1. Ioan. 3. Cùm apparuerit , similes ei erimus) . Quos autem prædestinauit , hos & uocauit , & quos uocauit , hos & iustificauit ; quos autem iustificauit , illos & glorificauit . Vbi ex prædestinatione Dei cætera significantur nasci , ut ex decreto circa finem nascuntur decreta medioum .

78 Sexto arguitur ex omnibus eis Pauli locis , ubi Prædestinatos appellat uocatos secundum propositum uoluntatis diuinæ . Per propositum enim non potest congruè intelligi aliud à uoluntate efficaci conferendi gloriam antecedenter ad decretum conferendi media gratiæ , ut ponderauimus disp. 39. quæst. 6. num. 95. & testimonijs Augustini non inefficaciter confirmauimus : recolantur ibi dicta . Omitto alia quæ ad rem ex sacris Scripturis congeri possent , & uideri possunt apud Ruiz tom. de Prædest. totâ disput. 8. & apud alios Doctores nostræ sententiæ .

79 Venio ad Patres . In quibus primum sibi locum uendicat Augustinus , cuius auctoritas ubique magna , in re præsentî maxima est , atque firmissima , utpote cuius doctrina de prædestinatione , & gratiâ non solum est à summis Pontificibus approbata , sed passim etiam reperitur sacris Canonibus inserta . Eam approbatit , & commendauit primus Cælestinus Papa in Epistola ad Episcopos Galie . Post eum Leo Magnus in epistola ad Niceratâ . Qui etiam ad Concilium Araucanicum 2. misit articulos de gratiâ , & prædestinatione ab eodem Concilio recipiendos ; in quibus non solum mens Augustini , sed etiam plurima eius uerba retinentur . Denique Gelasius Papa in Concilio septuaginta Episcoporum scripta Augustini , & Prosperî approbauit . Eiusdemque Augustini doctrinâ commendat in epistola 7. ad Episcopos Picenum .

80 Igitur , sensisse Augustinum , Deum ante præuisa merita eligere Prædestinatos ad gloriam , imprimis uno ore testantur omnes Doctores no-

stræ sententiæ citati supra quæst. 1. nu. 3. Quorum multi in scriptis Augustini uersatissimi fuerunt . Deinde etiam consentunt nonnulli ex Aduersarijs ut Olorius , Camerarius , & Catherinus , teste Arrub. disput. 72. cap. 4. Quorum omnium testimonia non leuem fidem faciunt de mente Augustini . Quem etiam pro nobis stare ex varijs doctrinæ eius locis probari potest . Sit primus ex cap. 7. libri de Corrept. & grat. ubi , cùm dixisset ex malsâ humani generis in Adamo damnatâ quosdam gratiâ a Deo esse discretos , & alios in suâ damnatione istâ diuina gratiâ largitate discreti sunt , non est dubium , quod & procucatur eis audiendum Euangelium , & cum audiunt , credunt , & in fide , quæ per dilectionem operatur , usque in finem perseuerant , & , si quando exorbitant , correcti emendantur . Ex mente ergo Augustini discretio Prædestinatorum , à Reprobis per aliquid præmium fit , à quo procedit procuratio , atque adeo decretum collatiuum donorum gratiæ usque ad finalem perseuerantiam . Quod non potest esse aliud à præelectione gratiâ ad gloriam . Vnde subdit . Hæc enim omnia operatur in eis , qui uasa misericordiæ operatus est eos , qui & elegit eos in Filio suo ante constitutionem mundi per electionem gratiâ . Addit enim ex Apostolo ad Rom. 11. Si autem gratiâ iam non ex operibus ; alioqui gratiâ iam non est gratiâ . Statimque magis se explicat dicens , Profecto electi sunt per electionem , ut dictum est gratiâ , non præcedentium meritorum suorum . Inferius autem exponens , ad quid fuerint electi inquit . Electi autem sunt ad regnandum cum Christo . Et paulo post . Illos ergo elegit ad obtinendum regnum suum . Vbi uerba hæc , ad regnandum cum Christo , & , regnum suum , aperte significant gloriam , ut uerba ipsa præ se ferunt , & ex contextu patet . Accedit , quod ait August. cap. 12. eiusdem libri . Nunc uero Sanctis in Regnum Dei per gratiâ prædestinatis tale datur adiutorium , ut perseuerantia ipsa donetur . Vbi rursus uides , prædestinationem ad regnum causam poni adiutorij gratiæ , & perseuerantiæ . Et iterum cap. 13. Hæc de his loquor , qui prædestinati sunt in Regnum Dei . Et infra . Numerus ergo Sanctorum per Dei gratiâ Dei Regno prædestinatus , donatâ sibi etiam usque in finem perseuerantiâ , illic integer perducetur , & illic integerrimus iam sine fine beatissimus seruabitur . Neque audiendi sunt interpretantes hæc loca de electione , ac prædestinatione ad gratiâ ; quasi hæc etiam in radice dicatur ab Augustino electio , & prædestinatio ad gloriam ; hæc enim expositio extorta est ; cùm sit contra propriam uerborum significationem . Capite autem 14. eiusdem libri hæc habet Augustinus . Volenti salum facere nullum resistit arbitrium . Vbi de salute æternâ loquitur , subiungens illud Apostoli . Vult omnes homines saluos fieri . Quod ad rem de uoluntate efficaci saluandi Prædestinatos interpretatur , ommissis alijs interpretationibus , quas , dicit , posse habere . Ita dictum est , inquit , omnes homines uult saluos fieri , ut intelligantur omnes prædestinati : quia omne genus in eis est . Igitur ex mente Augustini Deus uoluntatem habet efficacem conferendi gloriam Prædestinatis , cui hominum arbitrium non resistit : quæque subinde præuia est , & antecedens opera Prædestinatorum . Frustra enim diceret Augustinus , uoluntati subsequenti præuisionem operum hominum arbitrium non resistere . Neque

que huius non resistentie illam causam redderet, Sic enim velle, & nolle in volentis, aut nolentis est potestate, ut diuinam voluntatem non impediatur, nec superet potestatem. Accedat huc alius locus ex lib. 5. contra Iulianum cap. 3. Vbi ait Augustinus. Ipsi ergo electi, & hoc ante mundi constitutionem, ab eo, qui vocat ea, quae non sunt, tanquam si sint. Sed electi per electionem gratia. Vnde dicit idem Doctor, & de Israel. Reliquia per electionem gratia salua facta sunt. Et, ne forte ante constitutionem mundi ex operibus praecognitis putarentur electi, sequens est, & adiunxit: si autem gratia, iam non ex operibus; alioquin gratia iam non est gratia. Ex isto numero electorum, & praedestinatorum etiam, qui pessimam duxerunt vitam, per Dei benignitatem adducuntur ad penitentiam. Ex his nemo perit, quacunquē aetate moriatur. Absit enim, ut praedestinator ad vitam sine sacramento Mediatoris finire permittatur vitam. Ecce ex mente Augustini electio, & praedestinatio, qua homines praedestinantur ad aeternam vitam omnem meritum praerisionem praecedat, ex eaque tanquam ex causa procedunt ipsa merita mediae penitentiae in ijs, qui cadunt. Huc etiam faciunt loca Augustini, quae in superioribus tetigimus, praesertim celebris ille, quem late prosequitur lib. de Dono perseu. cap. 14. Vbi de Tyrijs, & Sidonijs ait. Quoniam, ut crederent, non erat eis datum: nempe aeterno Dei proposito, & electione. Ideo unde crederent est negatum: id est, auxilium congruum. Subdit enim, multis negari tale auxilium: quia Dei altiori iudicio a perditionis massa non sunt gratia praedestinatione discreti. Vnde patet, iuxta Augustinum prius discernere Deum per praedestinationem gratuitam praedestinos; indeque moueri ad decernenda illis auxilia ad merendum. Huc denique faciunt insuper omnia loca Augustini, vbi passim insistent pharaon Apostoli, praedestinos appellat, vocatos secundum propositum: nam per propositum, ut dicebamus nu. 78. aliud non potest congruē intelligi nisi voluntas efficax Dei praemia ad voluntatem vocandi, & conferendi media gratia, qualis est praedestinitio gloriae.

81 Mitto alia innumera loca, quibus Augustinus docet, Praedestinos gratis omnino, & non ex praerisis operibus fuisse electos a Deo, ut videtur lib. 5. contra Iulianum lib. de Praedest. & gratia, tract. 86. in Ioan. Epist. 105. ad Sixtum, & 106. ad Bonifacium. Maxime vero in libris de Cotrept. & grat. de Praedest. Sanctorum, & de Dono perseu. Loqui autem Augustinum ijs in locis de electione ad gloriam gratuitam, & non solum de electione ad gratiam, uti contendunt Aduersarij; tum ex his quae adduximus constat; tum quia electio absolute prolata potius electionem ad gloriam, quam electionem ad gratiam sonat, aut saltem non est, cur ad hanc restringatur, priori exclusa. Quamquam enim potissima intentio Augustini in praedictis locis sit excludere merita arbitrij, quae Semipelagiani adstruebant, ex quorum praesentia, putabant, moueri Deum ad eligendum Praedestinos, eosque discernendum a Reprobis: per hoc tamen non efficitur, Augustinum de electione tantum ad gratiam loqui, quotiescunque asseuerat, Praedestinos gratis omnino, & non ex operibus electos esse a Deo, & a massa perditionis discretos. Quoniam eius instituto parum intererat, vtrum huiusmodi discretio per electionem ad gratiam, vel per electionem ad gloriam fieret; dummodo

ea ex gratia Dei liberalitate diceretur procedere, & non ex meritis electorum. Imo, loqui Augustinum vel vnicē, vel principaliter dicitur in locis de electione ad gloriam, ex hoc eodem eius scopo non obscure probatur. Quia Semipelagiani non solum initium iustificationis, sed etiam, perseverantiam in gratia accepta vique ad mortem arbitrio humano attribuebant; atque ita electionem ad gloriam ex meritis per arbitrium partis, ac conseruatis factam dicebant, ut ostendit Ruiz disput. 14. de Prouid. sect. 4. & disput. 5. de Praedest. sect. 4. Constatque aperte ex Epistolis Hilarij, & Prosperi ad Augustinum, quae habentur tom. 7. ante librum de Praedestinatione Sanctorum, & ex ipso Augustino libro de Dono perseu. cap. 17. Cum ergo Augustinus ex instituto contendat praedictis in locis, errorem Semipelagianorum conuellere, directe quidem intendit monstrare electionem Praedestinatorum ad gloriam ex meritis arbitrij non fieri. Dum tamen, eam ex sacris Litteris omnino gratuitam esse demonstrat. Consequenter eam etiam factam ostendit ante praerisa merita gratiae, ob quae iuxta doctrinam Catholicam in executione conferuntur. Sufficiant haec ex Augustino. Accedo ad alios Patres.

Quorum primum locum tenent discipuli Augustini, utpote qui in praesenti causa eandem Augustini sententiam, non solum fideliter loquuti sunt, sed etiam accerrime propugnauerunt. Prosper igitur ad capitula Gallorum cap. 8. dicit. Qui saluantur, ideo salui sunt, quia illos voluit Deus saluos fieri, & qui perierunt, ideo perierunt, quia, perire meruerunt. Idem docet ad Excerpta. Genues. dub. 9. saepissimeque in varijs Opusculis doctrinam Augustini de gratuita discretionem electorum illustrat, & defendit Prosper, supponens factis clare, ex illa caetera dona Dei illis collata deriuari. Fulgentius autem lib. 1. ad Monimum cap. 13. ait. Quos praedestinavit ad gloriam, praedestinavit ad iustitiam. Sentit ergo decretum gloriae prius esse, quam decretum iustitiae. Id quod clarissimè significat lib. de Fide ad Petrum cap. 3. & 35. & lib. de Incarnat. sub finem. Petrus Diaconus discipulus etiam Augustini lib. de Incarn. & gratia Iesu Christi cap. 7. Desinant, inquit, querere, cur alios saluet gratuito dono; alios derelinquat in isto, & occulto iudicio: qui potestatem habet ex eadem massa aliud vas facere in honorem, aliud in contumeliam. Loquitur autem de saluatione quoad intentionem, ut constat; nam in executione nemo saluatur gratuito dono. Eodem pacto videtur loquutus Chysofost. ad Colossens. 1. term. 2. ad illud. Qui dignos nos fecit in partem sortis Sanctorum in lumine. Qua ratione, inquit, sortem vocat, ut ostendat, neminem ex proprijs suis virtutibus acquirere Regnum: sed quemadmodum fors magis ex eueni est, & casus, ita & hic. Similiter habet Theophilact. ibid. Et clarissimè Anselm. Sors enim, inquit, vocatur hereditas, quando non meritis humanis, sed electione diuina datur. Hoc etiam sensu dixit Marcus Hieremita lib. de Paradiso tit. 2. cap. 2. Regnum sanctorum non est merces operum; (intellige, prout in intentione); sed gratia domini fidelibus semper preparata. Similiter Oecumen. in illud ad Ephes. 2. Non ex operibus, ne quis gloriatur, ait. Ne quis arrogantiam ansam accipiat: quasi ex proprijs operibus factus sit saluus. Hieron. in illud ad Ephes. 1. Sicut elegit nos in ipso &c. ait nos eligi a Deo secundum propositum voluntatis suae, non secundum

eundem opera nostra. Gregor. Magn. in lib. 1. Reg. c. 14. ad illa verba. Porro Pbilishym abiern. omnia media gratiæ reuocans in prædestinationem tanquam in causam, concludit. *Qui ergo non prædestinati sunt, siue audiant Doctorum verba, siue non audiant, vocari in Dei habitaculum nequeunt.* Et lib. 33. Moral. cap. 20. pariter loquitur ad rem. Isidorus de Summo bono lib. 2. cap. 5. ait. *Spiritalis gratia non omnibus distribuitur, sed tantummodò Electis donatur.* Et infra. *Electi verò conuersionis dona accipiunt, & perseuerantiam doni.* Et cap. 6. Vtraque (nempe prædestinatio, & reprobatio) agitur diuino iudicio, vt semper, *Electos superna, & interiora sequi, faciat: semperque Reprobos vt infima, & exteriora deserendo seorsari permittat.* Sentit ergo ab electione (vtique ad gloriam) cuncta Electorum dona nasci. Bernardus serm. 23. in Cant. *Omnis, qui natus est ex Deo, non peccat: quia generatio celestis seruat eum. Generatio celestis aeterna prædestinatio est; qua electos suos Deus dilexit.* Ea ergo secundum Bernardum est causa non peccandi. Et serm. 67. in Cant. *Neque, vt te eligerem, sua merita inueni; sed præueni.* Loquitur autem de electione, sicut Augustinus, ex quo hæc de promptu. Laurentius Iustinianus in Fasciculo amoris cap. 10. *Vt quisque eligatur ad vitam, gratificetur ad veniam, & in unitate persistat, in Dei pendet arbitrio. Quem enim prædestinavit ad gloriam, per gratiam vocando iustificat.* Et infra. *Qui ad gloriam prouebuntur, priusquam fierent, prædestinati sunt, eorum nullis præcedentibus meritis.* Concilium Valentinum sub Lothario Imperatore cap. 3. *De prædestinatione, inquit, placet iuxta auctoritatem Apostolicam, qua dicit. An non habet potestatem figulus &c.* Et postrelata verba Apostoli subdit. *Fidenterque fateamur, prædestinationem electorum ad vitam, & prædestinationem impiorum ad mortem: in electione tamen saluandorum misericordia Dei præcedere meritum bonum: in damnatione autem periturorum meritum malum præcedere iustum Dei iudicium.* Prædestinatio ergo ad vitam, electioque ad gloriam iuxta Concilium præcedit merita præuila: quod confirmat per ea, quæ adiungit: in quibus se proficitur inhære doctrine Augustini. Auctor Hypognostici, & ipse Augustinianus tom. 7. operum Augustini lib. 6. ante medium ait. *Quia verò iustus, & misericors Dominus Deus præsciuitque futurorum ex hac damnabili massa non personatum acceptione, sed iudicio equitatis suæ irreprehensibili, quos præscit misericordiâ gratuitâ præparat, id est prædestinat ad aeternam vitam. Ceteros autem pœnâ, vt prædixi, debita punit: quos ideo punit, quia quid essent futuri præsciuit.* Quod testimonium clarè pro nobis est. Leo Magn. serm. 7. de Pass. *In saluandis hominibus per crucem Christi communis erat voluntas Patris, & Filij, & commune consilium: nec vllâ poterat ratione turbari, quod ante aeterna secula & misericorditer erat dispositum, & incommutabiliter prædefinitum.* Decretum ergo de saluandis hominibus secundum Leonem misericorditer, & non intuitu meritum conceptum fuit à Deo. Postremò S. Thom. in hac eadem fuisse sententiâ, fere omnes eius Interpretes consentunt. Eam enim pluribus in locis pronuntiat satis expressè. Videatur 1. par. quæst. 23. art. 4. & 7. in 1. dist. 41. quæst. 1. art. 2. & 3. & quæst. 6. de Veritate art. 1. & 2. Hæc, satis fit, decerpisse ex Patribus. Plura videri possunt apud Auctores nostræ sententiæ, præsertim apud Ruiz disp. 11. de Prædest. & apud Tann. q. 5. dub. 4.

A ratione autem argumentor primò; 83
quia quando finis cum effectu obtinendus est, perfectior ex genere suo, & magis connaturalis prouidentia videtur, illum præintendere efficaciter, quàm simplici affectu, vt arguebamus in simili disput. 39. quæst. 6. Ergo de facto talem dicendus est Deus prouidentiam habere circa Prædestinatos, vt ex efficaci intentione gloriæ procedat ad procuranda illis merita quibus illam sunt adepturi. Maxime, cum in huiusmodi prouidentia eximie luceat sapientiâ Dei, atque etiam desiderium flagrans, quod habet, salutis hominum, vt expendebam loco citato.

Secundò; quia amor, & beneuolentia quæ Deus iuxta Scripturam, & Patres profecquitur Prædestinatos, maximopere commendatur, si illis ante præuila merita prædefiniat gloriam. Ipsique huiusmodi prædefinitione plus deninciuntur, & obligantur ad redammandum Deum, atque ei pro tam maximo, indebitoque beneficio gratias agendum, vt ibidem etiam ponderaui.

Tertiò; quia hoc electionis genere melius 84
ostendit Deus diuitias gloriæ suæ in vasa misericordiæ, quæ præparauit in gloriam, prout intendit per electorum prædestinationem ostendere, testante Paulo ad Rom. 9.

Quartò; quia huiusmodi præelectio ad gloriam maiorem laudem conciliat omnipotentia 85
Dei. Maioris quippe potentia est, prædestinando causare opera bona, quàm supponere præuila, vt docet Augustinus lib. de Corrept. & grat. cap. 11. in medio, & cap. 12. in fine.

Quintò. Cum hoc genere prouidentia: melius intelligitur, quomodo discretio Prædestinatorum à Reprobis factam per præuila illorum electionem ad gloriam à solo Deo fit, nihil ad illam cooperante nostro libero arbitrio, iuxta sententiam Pauli 1. ad Corint. 4. *Quis enim te discernit &c.* Quod non ita facile explicatur, si per electionem ad gratiam congruam dicatur facta ista discretio: cum specialitas huius gratia: à futiritone conditionatâ consensus Prædestinati proueniat. Vnde etiam efficitur, si huiusmodi discretio per electionem ad gratiam fieret, minus occultam, saltem specie tenus, fore causam, cur Deus istum eligat, illo relicto, quàm prædicat Paulus ad Rom. 9. & 11. & omnes Catholici consentunt.

Sextò. Suppositâ possibilitate electionis ad gloriam ante præuila merita, vix videtur posse 87
negari hoc genere electionis electos esse Christum, Dominum, B. Virginem, Apostolos, & alios eximie sanctitatis viros, quos Deus tantopere dilexit, atque confirmavit in gratiâ. Ergo idem à simili dicendum est de cæteris Prædestinatis.

Restat nunc, vt argumenta diluamus, quæ 88
contra nostram propositionem solent obijcere Aduersarij. Obijciunt autem primò ea Scripturæ loca, quibus vita æterna tanquam merces bene operantibus præparata, aut etiam conferenda asseritur, vt Math. 25. *Venite benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum ab origine mundi. Esurini enim, & dedistis mihi manducare, &c.* 1. Corint. 2. *Oculus non vidit, &c. quæ præparauit Deus ijs, qui diligunt illum.* Iacob. 2. *Nonne Deus elegit pauperes in hoc mundo diuites in fide, & heredes Regni?* Respondeo primò in vniuersum, hæc testimonia posse intelligi de prædefinitione intentiuâ gloriæ vt coronæ, quæ licet præcedat merita vt absolutè præuila, præparat tamen gloriam vt conferendam propter merita.

Rc.

Respondeo secundò, posse etiam intelligi de decreto exequitio gloriæ propter præuisa merita, quo etiam optimè dici potest gloria ab æterno præparata esse in præmium meritorum. Respondeo tertio, primum, & tertium locum potius stare pro nobis. Primum quidem; quia illa causalis. *Esurui enim &c.* non responder verbo *paratum*, sed verbo *possidere*: ut sensus sit: quia deditis mihi manducare, &c. possidere regnum paratum vobis ab origine mundi, idest largiter prædefinitum ante præuisa vestra merita. Adde, per illas particulas, *Benedicti Patris mei*, præuiam etiam electionem denotari Prædestinatorum, à qua tanquam à primo fonte omnia bona gratiæ, & gloriæ illis prouenit. Tertium autem locum stare pro nobis probatur ex August. ita illum interpretante lib. de Prædest. Sanct. cap. 17. *Obligendo ergo facit diuites in fide, sicut heredes regni. Rectè quippe in eis hoc eligere dicitur, quod ut in eis faciat, eos eligit.* Sicut ergo gratis eliguntur ad fidem, ut nemo negare potest, ita etiam gratis eliguntur ad regnum iuxta Augustinum, atque adeò ante præuisa merita. Ex quibus patet, quomodo sint intelligenda cætera Scripturæ testimonia, quibus sæpius docemur, gloriam ut brauium esse nobis propositam, ut præmiumque, & mercedem conferri nostrorum meritorum.

89 Secundò obijciunt illa Scripturæ loca, in quibus præscientia diuina anteponeitur prædeterminationi, ut ad Rom. 9. *Quos præsciuit, & prædestinauit.* ad Rom. 11. *Non repulit Deus plebem suam, quam præsciuit.* 1. Petri 1. *Electis aduentus secundum præscientiam Dei Patris.* His enim significari videtur, præscientiam meritorum præcedere prædeterminationem, seu electionem. Hoc argumentum contra omnes est. Nemo enim non Semipelagianus potest asserere, prædeterminationem, seu electionem qua Prædestinati discernuntur à Reprobis ex præuisis meritis fieri. Respondeo ergo, his in locis nomine præscientiæ non intelligi scientiam visionis meritorum; sed scientiam prædictam prout talem tum simplicem, tum conditionatam, à qua procedit, & dirigitur prædeterminationis decretum: quæque subinde aliquando pro ipsa prædeterminatione usurpatur. Audi August. lib. de Dono perfect. cap. 18. fine, & cap. 19. principio, ita etiam exponentem antiquiores Patres, qui præscientiam itidem prædeterminationi præponebant. *Nullus igitur, inquit, qui hæc intelligit, negare, vel dubitare permittitur, ubi ait apostolus. Non repulit Deus plebem suam, quam præsciuit, prædeterminationem significare voluisse. Præsciuit enim reliquias, quas secundum electionem gratiæ fuerat ipse facturus: hoc est ergo prædestinauit. Sine dubio enim præsciuit, si prædestinauit. Sed prædestinasse est, hoc præsciisse, quod fuerat ipse facturus. Quid ergo nos prohibet, quando apud aliquos verbi Dei Tractatores legimus Dei præscientiam, & agitur de vocatione electorum, eandem prædeterminationem intelligere? Adde, Augustinum sæpe hoc modo loquendi vti. *Prædeterminatione Deus præsciuit, quæ fuerat ipse facturus: ita habet cap. 10. de Prædest. Sanct. & cap. 17. Electi sunt itaque ante mundi constitutionem ad prædeterminationem in qua Deus sua futura facta præsciuit.* Hæc tamen scientia visionis est de effectu ex prædeterminatione pronenturo, qua ille videtur siue in ipsa prædeterminatione ut in causâ, siue in se ipso. Respondeo secundò, prædicta loca de scientiâ approbationis intelligi posse, quæ dilectionem aliquam, aut beneplacitum diuinum circa obie-*

ctum scitum supponit: qualis est scientia, de qua sermo est Jerem. 1. *Præsciam te formarem in vtero, noui te.* & Ioan. 10. *Cognosco oues meas.* & 2. ad Tim. 2. *Cognouit dominus, qui sunt eius.* Quæ expositio communis est. Eamque sequuntur Caiet. ad Rom. 8. expol. 2. Salmer. ibi disput. 19. Iustitia. vers. 19. Bellarm. lib. 2. de Grat. & liber. arbit. cap. 13. & alij.

Tertio obijciunt illud epistola ad Roman. cap. 11. *Vide ergo bonitatem, & seueritatem Dei: in eos quidem qui ceciderunt, seueritatem: in te autem bonitatem Dei, si permanseris in bonitate: alioquin & tu excideris. Sed & illi, si permanserint in incredulitate, inserentur.* Illud etiam Apocal. 3. *Tene, quod habes, ne alius accipiat coronam tuam.* Respondeo, per hæc tantum probari, gloriam non dari, nisi ob merita: omnemque habere potestatem ad eam acquirendam, vel amittendam suis operibus. Quod nullus negat: neque catholicè negare potest.

Quarto obijciunt illud 2. Petri 1. *Quæprop- ter fratres magis satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem, & electionem faciatis.* Minus hoc premit: nam vel illud certam significat idem, ac notam vobis, vel alij. Et sensus erit. Curate, ut per bona opera vestra vel vos, vel alij, quantum humana coniectura fieri potest, certi reddamini de vestra salute. Ita explicant Oecumen. Hugo, Beda, & Carhus. Vel significat idem, quòd firmam, ac stabilem, ut loquitur alij ex Græco. Et sensus erit. Curate per vestra opera, ut vestra electio firma sit, neque à posteriori impediatur vestris demeritis. Negari enim non potest in quauis sententiâ, Electos potestatem habere ad amittendam gloriam in sensu diuino; atque adeò ad faciendum, amissa gloriâ per demerita, quod non exciterit eorum electio, ut constat ex dictis quæst. 1. ampliusque constat ex dicendis quæst. 6.

Quinto opponunt nobis August. lib. 1. ad 92 Simplicianum quæst. 2. ubi tractans locum illum epistola ad Rom. 9. de Iacobo, & Elau. *Cum nondum nati fuissent &c.* ait. *Non ergo secundum electionem propositum Dei manet, sed ex proposito electio: id est, non quia inuenit Deus opera bona in hominibus, quæ eligit, ideo manet propositum iustificationis ipsius; sed quia illud manet, ut iustificet credentes, ideo inuenit opera, qua iam eligat ad regnum Cælorum. Nam, nisi esset electio, non essent electi: nec rectè diceretur. Quis accusabit aduersus electos Dei. Non tamen electio præcedit iustificationem, sed electionem iustificatio. Neque enim eligitur, nisi iam distans ab illo, qui reijcitur. Vnde, quod dictum est: quia elegit nos Deus ante mundi constitutionem, non video, quomodo sit dictum nisi præscientiâ.* Card. Bellar. lib. 2. de Grat. & liber. arb. cap. 15. & cum eo Granad. tract. 7. disput. 4. sect. 6. respondent, Augustinum libros ad Simplicianum composuisse initio sui episcopatus, ut ipse testatur lib. 2. Retract. cap. 1. & lib. de Prædest. Sanct. cap. 4. In maturiori verò ætate aliter sentisse de electione ad gloriam, atque adeò sententiam mutasse, asserens sæpe electionem gratuitam præcedentem omne meritum. Quamuis enim expressè non retractauerit, quod in testimonio citato scripsit ad Simplicianum, tacitè tamen retractasse videtur, retractato eius doctrinæ fundamentis, nimirum, electionem non posse esse inter æquales. Quod retractat lib. 1. Retractat. cap. 23. pessimum admittens postea electionem gratiæ nullam supponentem inæqualitatem, discrimen, seu distantiam

in eo, qui eligitur, ab eo, qui rejicitur, ut vide-
re est lib. 5. contra Iulian. cap. 3. lib. de Corrept.
& grat. cap. 7. lib. de Prædestin. Sancto. cap. 13. &
17. epist. 105. & 106. & alibi. Cæterum, quan-
quam responsio hæc videatur probabilis. Arbitror,
nec oportere, nec opus esse, quod tribuat
Augustino tacita retractio doctrinæ contentæ
in loco nobis obiecto. Maxime, cum ipse lib. 2.
Retract. cap. 1. mentionem faciens librorum ad
Simplicianum nihil ex eis retractet expressè. Po-
tius commendat eorum doctrinam, ad eamque
Semipelagianos remittit lib. de Prædestin. Sancto.
cap. 4. & de Dono persever. cap. 20. & 21. Dico
ergo, in verbis citatis Augustinum nihil dixisse con-
trarium nostræ sententiæ, & suæ, quod egeret re-
tractatione. Tantum enim, retinendo adhuc il-
lam electionis acceptionem, quæ supponit inæ-
qualitatem, & distantiam inter eligendum, &
rejiciendum, dicit, solum posse esse electionem,
ad gloriam ex meritis gratiæ. Quod est verissi-
mum, sumptâ in tali sensu electione: quia solum
per merita gratiæ fit ea inæqualitas, & distantia;
cum nullum præcedere possit ad gratiam meritum
ex arbitrio. Non tamen negat decretum, & pro-
positum Dei efficax merè gratuitum. Quod, li-
cèt ibi noluerit electionem vocare, postea tamen
senior factus sæpissimè vocat electionem gratiæ,
ut constat ex locis paulò ante citatis. Huiusmo-
di autem gratuitum decretum, seu propositum,
Dei habere pro obiecto non solum vocationem
congruam, ut Aduersarij putant, sed potius ius-
tificationem, & gloriam ipsam, ut nos contendimus,
apertè docet Augustinus ipso eodem loco
qui nobis obijcitur. Quid enim nisi propositum
iustificationis antecedens opera, atque adeo gra-
uitum significant illa verba. *Non quia inuenit
Deus opera bona in hominibus, quæ eligat, ideo
manet propositum iustificationis ipsius. Sed quia
illud manet, ut iustificet credentes, &c.* Audi mo-
dò decretum gloriæ gratuitum in verbis imme-
diatè sequentibus post integrum locum relatum.
*Hic autem quod ait, non ex operibus, sed ex vo-
cante dicitur ei, quia maior seruiet minori, non
electione meritorum, quæ post iustificationem gra-
tiæ proueniunt, sed liberalitate donorum Dei voluit
intelligi, ne quis de operibus extollatur. Gratia
enim Dei salus facti sumus, (id est, decreto gra-
uito); & hoc non ex nobis, sed Dei donum est;
non ex operibus; ne forte quis extollatur.* Hæc Au-
gust. Ex quibus patet, apud ipsum duo esse de-
creta circa gloriam; alterum merè gratuitum,
& præueniens merita, (quod hic nondum appel-
lat electionem; quia nullam inæqualitatem suppo-
nit; postea tamen in alijs operibus sæpe vocat
electionem gratiæ); alterum remuneratorium, &
supponens merita (quod hic electionem appellat,
quæ supponit inæqualitatem). Quo sensu benè
docuit Soar. lib. 3. de Auxil. cap. 18. & 19. dupli-
cem esse electionem ad gloriam apud Augustinum.
Alteram antecedentem merita merè gratuitam,
& intentiuam. Alteram supponentem merita
remuneratariam, & exequutiuiam. Quantum-
uis eum impugnet Vazq. tom. 1. in 3. par. dis-
put. 23. cap. 7. Quam duplicem electionem vi-
detur coniunxisse August. serm. 7. de Verbis Do-
mini in Math. dicens. *Quos voluit Dominus,
hos elegit: elegit autem, sicut dicit Apostolus, & se-
cundum suam gratiam, & secundum illorum ius-
ticiam.*

94 Mitto alia leuiora, quæ ex Augustino o-
poni solent; faciliq; interpretari possunt per di-

sta num. præceden. atque etiam num. 90. Per quæ
eadem exponendi sunt alij Patres, si quando contra
sententiam nostram stare videantur, dicentes,
Deum eos, quorum opera præcuiuit, prædestinal-
se ad gloriam, vel gloriam illis propter opera
præcuiuisse. Nam vel loquuntur de præscientia
præctica non supponente, sed causante medio de-
creto prædestinatio opera ipsa iuxta explicatio-
nem Augustini datam dicto num. 90. Vel, si lo-
quantur de præscientia meritorum iam futuro-
rum absolute, agunt dumtaxat de decreto remu-
neratio, ac exequutiui gloriæ: quod omnes fateri
tenemur, non negantes decretum gloriæ inten-
tium, atque gratuitum, quem nos superaddi-
mus. Vide plura huiusmodi Patrum testimonia
proposita, & exposita apud Ruiz disput. 11. de
Prædestinatione sect. 2. 6. 7. & 8. In quibus singilla-
tim explicandis non est necessarium morari. Alia
etiam quedam, quæ dubiâ fide ex Augustino o-
poni solent, apud Ruiz etiam videri possunt dis-
put. 10. sect. 5.

Stet itaque, Deum defacto ante præuisa 95
adulorum merita; atque adeo etiam ante præ-
uisum decessum in gratiâ paruulorum prædestinasse
vtriusque gloriæ decreto aliquo entitatiuè gratui-
to, ac liberali ex ijs, quæ possibilis recensimus
supra num. 12. Id enim probant pleraque argu-
menta, quæ adduximus. Quæ quidem commu-
nia sunt omnibus Prædestinatis. De omnibusque
subinde, quod ad rem attinet idem omnino
censendum est. Ex quo patet, defacto non habe-
re locum aliquam earum sententiarum media-
rum, quas retulimus quæst. 1. num. 4. & 5. Qua-
rum prima electionem ad gloriam præcedentem
merita tantum tribuebat paucis quibusdam exi-
niè prædestinatis, non verò reliquis. Secunda au-
tem, quæ erat Arrubalis, & Herice, dumtaxat ad-
mittebat prædefinitionem gloriæ in suâ causâ, non
verò in se ipsâ.

Sed dubitari potest primò, an huiusmo- 96
di prædefinitio gloriæ, quam adstruimus defacto,
sit gloriæ quoad substantiam præcisè, vel potius
gloriæ ut coronæ. Censeo dicendum, esse præde-
finitionem gloriæ ut coronæ. Quia, licèt altera
sit possibilis, etiam secundum præsentem prou-
identiam. Attamen, velle Deum voluntate ante-
cedente, & vniuersali omnes homines saluos fieri
sub conditione meritorum, ut statimus dis-
put. 40. quæst. 1. cunctique gloriæ ut brauium
suis operibus obtinendam proponere in sacris
Scripturis, argumento est, quod Deus illam
Prædestinatis independenter à meritis non præ-
definiat. Maxime, cum gloriosius etiam sit il-
lis suis proprijs meritis gloriæ acquirere: ad
quod Deus respexisse censendus est.

Secundò dubitari potest, an defacto eo- 97
dem indiuisibili decreto prædefiniat Deus simul
gloriæ, & merita, atque etiam cætera media
gratiæ; vel potius diuersis decretis. Vtrumque
enim esse possibile ex dictis in præcedentibus con-
stat. Censeo, id fieri per diuersa decreta. Quia
iste est modus magis connaturalis ordinandi me-
dia ad finem intentum. Ita quidem, ut Deus
priùs decernat gloriam Prædestinato; deinde mo-
ueatur ad decernenda illi merita, & alia media
gratiæ eo ordine, quo illa conducunt ad finem in-
tentum. Quomodo autem hoc possit etiam habere
locum respectu eorum meritorum, quæ supponunt
peccatum constabit ex dicendis disp. 43. Vbi osten-
demus, penitentiam benè posse prædefiniiri à
Deo ante præuisum absolute peccatum, atque

Y Y Y adeo

ad eò etiam ante decretam peccati permissionem.

98 Tertio dubitari potest, an post decretum intentium, & merè gratuitum gloriæ vt coronæ, quod defacto dari statuimus, varijsque modis possibilibus poni potest iuxta dicta num. 1. 2. de- tur defacto aliquod ex decretis compensatiuis meritorum, & horum præuisionem absolutam antecedentibus, qua possibilia numerauimus num. 11. Existimo, non dari. Quia connaturalius etiam esse videtur, vt Deus post dictum decretum gloriæ vt coronæ gratuitum, & intentium expectet absolutam præscientiam meritorum ad decernendum præmiare illa, per ipsius gloriæ collationem decreto compensatiuo, & immediatè exequitio eius. Hæc dicta sunt de prædefinitione gloriæ determinatæ, & absolutæ. Nam ea est, quam probant argumenta, quæ adduximus. Superest modò, vt nonnihil etiam dicamus de prædefinitione gloriæ vagæ, & conditionatæ.

Propositio 2.

99 Etiam habet Deus defacto prædefinitionem vagam, qua gloriam prædefinit hominibus ante præuisionem eorum merita: quæ circa varias personas, vel etiam circa varios gradus gloriæ eiusdem personæ vagatur. Sicuti habet prædefinitionem conditionatam, qua vult, vt omnes salui fiant, si per ipsos non steterit.

Priorem propositionis partem, quod attinet ad prædefinitionem vagantem per personas diuersas, probat mihi sententia illa, quam ex Alcasar, & Ruiz retuli quæst. 1. num. 6. Censeo enim valde probabile, Deum antecedenti quodam decreto statuisse, ac prædefinisse numerum Prædestinatorum, non determinatis personis, quibus ille complendus erat: quod subinde circa personas vagè, seu disunctiuè versabitur; ita quidem, vt per huiusmodi decretum statutum sit vt mille e. g. saluentur; quòd autem sint isti, vel illi nondum per illud maneat determinatum. Dari autem defacto tale decretum probatur primò; quia aliquem finem censendus est respexisse Deus in eo, quòd tot homines saluarentur, quor re ipsa saluandi sunt, nec plures, nec pauciores, nimirum vel, vt implerentur sedes, quas Angeli apostatæ amiserunt, vel, vt mansiones extructæ in illa cælesti Ciuitate iusto Ciuium numero habitarentur. Sed ad huiusmodi finem nil interest, quòd homines saluandi sint isti, vel illi. Ergo credendum est, prius determinasse Deum ex intentione talis finis numerum saluandorum, quàm determinatas personas, quibus ille adimplendus erat. Hic enim modus decernendi prius, quòd proximè ad finem intentum est necessarium, deindeque, quòd remotius ad illum conducit, valde connaturalis est, atque adeò non negandus Deo defacto. Maximè, cum consentaneum, congruumque sit sapientiæ, atque prudentiæ Fundatoris volentis ciuitatem fundare, prius habitationum numerum, cuiusque sibi præfigere; deindeque determinare materiam, formamque domorum, personarumque, quibus illa habitanda sunt. Quòd certè præstitisse Deum in fundatione illius cælestis Ciuitatis opti-

mè declarat Bernardus serm. 78. in Cant. ex seque diuinæ sapientiæ videtur satis consentaneum.

Secundò; quia Apocalip. 3. dicitur. *Tene, quod habes, ne alius accipiat coronam tuam.* Quo manifestè significatur, numerum Prædestinatorum ita esse prædefinitum à Deo, vt cadente vno, alius loco eius infallibiliter subrogandus sit. Vnde Gregor. lib. 25. Moral. cap. 8. aliàs 10. circa illud Iob 34. *Conteret multos, & innumerabiles, & stare faciet alios pro eis;* ait. *Dum, alijs cadentibus, ad standum alij solidari perhibentur; Electorum numerus certus, ac definitus ostenditur. Vnde etiam dicitur. Tene quod habes, &c.* Et Augusti. lib. de Corrupt. & grat. cap. 13. *Facite ergo, inquit, dignum fructum penitentia, & nolite dicere apud vos metipfos, Patrem habemus Abraham. Potens est enim Deus de lapidibus istis suscitare filios Abraham. Vt ostendas, sic istos esse amputandos, si non fecerint fructum, vt non desit numerus, qui promissus est Abraham. Tamen apertius in Apocalypsi dicitur. Tene, quod habes, ne alius accipiat coronam tuam. Si enim alius non est accepturus, nisi iste perdidit, certus est numerus.* Pro qua expositione citantur etiam Primassius, Beda, Rupertus, Haymo, Lyra, & alij ad eundem locum. Consentiantque Magist. in 1. distinct. 40. & communiter Scholastici cum S. Tho. 1. par. quæst. 23. artic. 6. ad 1. vbi ait. *Non permittit Deus, aliquos cadere; quin alios erigat secundum illud Iob. Conteret multos, &c.* Ex his formo argumentum. Cadente vno à gratiâ, alius loco eius est subrogandus certò, & infallibiliter, vt accipiat coronam gloriæ amissam ab illo, qui cecidit, aliàs illam non accepturus, nisi ille caderet. Ergo aliquod exat decretum determinans Deum ad talem subrogationem faciendam: sublato enim omni decreto ad eam determinante, non est, cur illa semper, & pro omni casu esset faciendâ à Deo, vt supponunt Scriptura, & Patres. Huiusmodi autem decretum aliud esse non potest à decreto certi numeri Prædestinatorum, non determinante personas. Quia tale decretum dumtaxat potest Deum cogere ad subrogandum alium pro quolibet cadente, casu, quòd cadat, vt re ipsa gloriâ obtineat, aliàs non obtenturus, si ille non caderet.

Tertio id ipsum probatur; quia amor, & beneuolentia, quam Deus erga homines habet, præstantior erit, si ex se, & ante omnia eorum merita omnibus, & singulis velit gloriâ affectu efficaci disunctiuo, quàm, si velit tantum affectu simplici, vel conditionato, vt constat. Ergo defacto admittendus est in Deo talis affectus, vt pote eximie commendans diuinam bonitatem. Illum autem eo ipso habet, quòd per decretum efficacè antecedens decernit, vt certus numerus extorâ hominum multitudinè gloriâ obtineat, non determinatis personis vi talis decreti, quibus implendus est talis numerus.

Iam verò, quòd Deus singulis Prædestinatis defacto prædefiniat gloriâ prædefinitione vagante per varios gloriæ gradus; hac ultimâ ratione nuper datâ probatur. Quia nimirum per talem prædefinitionem maiorem Deus erga Prædestinatos exercebit amorem, quàm si illam non habeat: quandoquidem per illam plus gloriæ volet singulis efficaciter affectu disunctiuo, quàm cum effectu habituri sunt. Quo eodem iure diximus disput. 39. quæst. 6. proposit. 3. Deum bonæ opera hominum prædefinire vagè. Cæterum, il-

ent vaga operum prædestinatio non tollit prædestinationem determinatam singulorum operum in individuo, & quoad omnes circumstantias, vt ibidem notauimus. Ita prædestinatio gloriæ vagans vel per varias personas, vel per diuersos gradus eiusdem, non tollit electionem determinatam determinatarum personarum, quæ defacto saluandæ sunt; nec prædestinationem determinatam eiusdem numero gradus gloriæ, quem vnaquæque reuera consequutura est. Nisi, quod quauis prædestinatio vaga pro signo aliquo antecedente præcedit semper prædestinationem determinatam obiecti pertinentis ad ipsam vagam vel præcedentiã conducentiã, vel præcedentiã maioris vniuersalitatis.

103 Posterior pars propositionis ex professo probata est supra disput. 40. quæst. 1. Vnum hic adnoto, per voluntatem saluandi omnes Deum singulis hominibus tantam gloriam desiderare, quanta fuerint eorum merita casu, quod illa habeant. Vnde tot gradus gloriæ desiderat vnique sub hypothesi meritorum, quot gradus meritorum respectu cuiusque possunt in hypothesi poni, eorum saltem, qui singulis sunt possibiles iuxta ordinariam prouidentiam, quam Deus erga homines habet, aut etiam iuxta specialem, quam habet erga aliquos.

104 Quæcunque autem statuta sunt de existentia prædestinationis gloriæ hominum determinatã, vagã, & conditionali, eodem iure locum habent in prædestinatione gloriæ Angelorum. Nam argumenta facta atque probant, si eorum motiua inspiciantur, Angelos prædestinatos ad gloriam modis prædictis electos esse ante præuisa eorum merita, vt bene docet Soar. lib. 1. de Prædestin. cap. 9. Tametsi pleraque testimonia adducta ex Scripturã, & Patribus de hominibus tantum loquantur.

105 Hic tractant aliqui de ordine, quem in mente diuinã habent prædestinationes hominum, Angelorum, & Christi Domini tum inter se, tum comparatã cum peccatis Adami, aliorum hominum, & Angelorum, qui peccarunt. Verum hæc quæstio exactè hic resolu non potest: quia pendet vnice ex illa celebri controuersia, quam circa motiuium incarnationis Verbi diuini tractant Theologi in Tractatu de incarnatione. Ob id ad eum Tractatum illum remitto.

QVAESTIO IV.

Quanta sit certitudo tum formalis, tum obiectiua diuinæ prædestinationis.

106 Non agimus de immutabilitate prædestinationis, (quam aliqui sub nomine certitudinis comprehendunt), supponentes vt certum secundum fidem, probatumque disp. 31. quæst. 6. Deum ita esse immutabilem in suis decretis, vt neque retractare, quod semel decreuit, neque, quod antea non decreuit, postea successu temporis decernere possit. Ex quo patet, quem semel Deus prædestinavit, postea reprobare non posse; sicut nec postea prædestinare, quem reprobaui semel.

107 Omnis igitur varijs acceptionibus certitudinis, eam hic tantum usurpamus ex parte

quidem prædestinationis pro connexione, quam illa habet cum suo obiecto, quæ in actibus intellectus infallibilitas, in decretis autem voluntatis infruitrabilitas proprie vocatur; ex parte autem obiecti pro necessitate essendi, quam illud habet, supposita prædestinatione.

Propositio 1.

Diuina prædestinatio aded certa est metaphysicè, vt prorsus sit impossibile in sensu composito Prædestinatum non saluari.

Ita docent omnes Theologi: cum Magistro in 1. distinct. 40. & S. Tho. 1. par. quæst. 23. artic. 6. Probarur primò ex verbis Christi Domini Ioan. 10. Vbi agens de Prædestinatis ait. *Oues meæ vocem meam audiunt, & ego cognosco eas, & sequuntur me: & ego vitam æternam do eis; & non peribunt in æternum, & non rapies eas quisquam de manu meâ. Pater meus quod dedit mihi, maius omnibus est, & nemo potest rapere de manu Patris mei.* Quibus verbis satis clarè significatur omnimoda certitudo, & infallibilitas, quam habent Prædestinati obtinendi gloriam. Vnde August. tract. 48. in Ioan. ait. *De ouibus istis nec lupus rapit, nec latro interficit. Securus est de numero earum, qui pro eis nouit, quod dedit.* Id ipsum significant verba illa Pauli 2. ad Timoth. 2. *Firmum fundamentum Dei stat habens signaculum hoc. Cognouit Dominus, qui sunt eius.* vt bene ponderat August. lib. de Corrept. & grat. cap. 7. circa finem. Ad quem vtrumque locum respiciens Prosper lib. 2. de Vocat. Gent. cap. 29. ait. *Quod Pater Filio dedit, Filius non amittit, nec quisquam potest de manu eius rapere, quod accepit. Firmum fundamentum Dei stat; & mansuri in æternum templi edificatio non vacillat.* Accedat illud Christi Domini Ioan. 6. *Omne, quod dicit mihi Pater, ad me veniet, & eum, qui venit ad me, non eieciam foras.* Et paulò post. *Hæc est autem voluntas eius, qui misit me, Patris, vt omne, quo dedit mihi, non perdam ex eo.* Quæ loca egregiè ad rem versat August. lib. de Corrept. & grat. cap. 9. vbi ait. *Quicumque ergo in Dei prouidentissimã dispositione præfati, prædestinati, vocati, iustificati, glorificati sunt, &c. omnino perire non possunt.* Confirmatque verbis Christi relatis. Idem probat locus ille 1. Ioan. 2. *A nobis exierunt; sed non erant ex nobis. Si enim ex nobis fuissent, permansissent vtiq; nobiscum.* Quod ita exponit August. lib. de Dono pericue. cap. 9. *Non erant ex eis; quia non erant secundum propositum vocati: non erant in Christo electi ante constitutionem mundi, &c. non erant prædestinati.* Nam si hoc essent, ex illis essent, & cum illis sine dubitatione mansissent. Eandem veritatem confirmant ea loca Scripturæ, quæ docent consilium Dei, & voluntatem diuinam effectu frustrari non posse. Isaïæ 46. *Consilium meum stabit, & omnis voluntas mea fiet.* Et læpe alibi. Confirmant etiam ea loca, quæ omnino subiectas prædicant voluntates humanas arbitrio, ac potestati Dei. Prover. 21. *Cor regis in manu Domini, quocunque voluerit, vertet illud.* Math. 3. *Potens est Deus de lapidibus istis suscitare filios Abræe.* Ad Rom. 11. *Potens est Deus inserere illos, nempe in bonam oliuam.* Et alia id genus. Quæ planè denotant, Deum cum omni certitudine, & infallibilitate